

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14Cob/246/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118380787
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6118380787.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a JUDr. Martiny Brniakovej, v sporovej právnej veci žalobcu: SALTEK Slovakia s.r.o., so sídlom Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava, IČO: 36 290 211, zastúpeného zástupcom AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenému právnym zástupcom JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37 928 422, o zaplatenie 484,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v podaní zo dňa 15.10.2019 proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 10Cb/28/2019-86 zo dňa 27. augusta 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 10Cb/28/2019-86 zo dňa 27. augusta 2019 o d m i e t a .

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom vydaným ako rozsudok pre zmeškanie žalovaného (ďalej aj „kontumačný rozsudok“) podľa § 274 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“), okresný súd ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) v poradí I. výrokom zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi istinu 484,83 Eur s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 484,83 Eur od 19.09.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. okresný súd rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne okresný súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou, doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 20.11.2018 domáhal voči žalovanému uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 484,83 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 484,83 Eur od 19.09.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania, titulom doplatku poistného plnenia. Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že dňa 25.02.2018 došlo ku škodovej udalosti, pri ktorej bolo poškodené motorové vozidlo vo vlastníctve žalobcu. Škodová udalosť bola dňa 26.02.2018 riadne ohlásená žalovanému, s ktorým má žalobca uzatvorené havarijné poistenie. Žalobca si nechal svoje poškodené motorové vozidlo opraviť v servise, pričom náklady na opravu poškodeného motorového vozidla v celkovej sume 1.524,02 Eur bez DPH uplatnil u žalovaného faktúrou č. 20180084. Zo strany žalovaného bolo žalobcovi dňa 04.09.2018 oznámené ukončenie šetrenia poistnej udalosti dňom 03.09.2018 a bol mu predložený výpočet výšky plnenia. Rozdiel medzi fakturáciou a kalkuláciou žalovaného predstavoval sumu 484,83 Eur, ktorú ako istinu žalobca vo väzbe na § 797 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“), § 797 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka a čl. IX ods. 1 a 2 Zmluvných

dojednaní pre havarijné poistenie EUROKASKO uplatňuje voči žalovanému spolu s úrokom z omeškania podľa § 369 ods. 1, 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj len „OBZ“ alebo „Obchodný zákonník“).

3. Okresný súd ďalej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na podstatný obsah obrany žalovaného v odpore, vyjadrenie žalobcu k odporu žalovaného, ako aj na skutočnosť, že k písomnému vyjadreniu žalobcu sa už následne žalovaný na výzvu tohto súdu nevyjadril. Okresný súd uviedol, že na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal právnych zástupcov procesných strán, pričom napriek riadnemu a včasnému doručeniu predvolania na pojednávanie sa žalovaný na pojednávanie neustanovil a svoju neúčasť ospravedlnil podaním zo dňa 23.08.2019 z dôvodu neodkladných pracovných povinností a pracovnej vyťaženia v tomto termíne a z dôvodu hospodárnosti konania, aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania. Žalovaný súhlasil s prejednaním veci a vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Navrhol žalobu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania v celom rozsahu. Pokiaľ žalovaný v ospravedlnení svojej neúčasti na nariadenom pojednávaní iba vysvetlil dôvod neprítomnosti na pojednávaní bez toho, aby zároveň požiadal súd o odročenie pojednávania, tak v takom prípade okresný súd nebol povinný postupovať v zmysle § 183 ods. 4 CSP, nakoľko jeho aplikácia sa vyžaduje iba v prípadoch, ak strana sporu požiadala o odročenie pojednávania a súd zistí, že ňou uvedený dôvod na takýto procesný postup, nie je dôležitý. Okresný súd ďalej uviedol, že pred otvorením pojednávania žalobca navrhol rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného postupom podľa § 274 CSP, a to s poukazom na skutočnosť, že žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní poučený o následkoch nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, keď žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Okresný súd poukázal na to, že zatiaľ čo § 273 CSP pripúšťa možnosť rozhodnutia súdu pre zmeškanie žalovaného, teda takýto procesný postup je závislý od úvahy súdu, § 274 ustanovuje obligatórnu povinnosť súdu rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) CSP (t.j. v prípade žaloby o splnenie povinnosti) v prípade, ak sú splnené kumulatívne všetky zákonom stanovené podmienky. Súčasne poukázal na Čl. 6 ods. 1 CSP a dôvodil, že civilný sporový poriadok upravuje postup súdu a strán v civilnom procese tak, aby bolo zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní tým, že ukladá súdu s výnimkami stanovenými zákonom, aby nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá sporové strany a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť subjektom konania doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu (§ 178 ods. 2 CSP) a je na procesnej strane, či svoje právo využije alebo nie. To znamená, či žalobca, ktorý iniciuje konanie, dôsledne uplatní prostriedky procesného útoku a na strane žalovaného, či tento vyvinie aktivitu vo forme procesnej obrany. Vzhľadom na fázu rozhodovania kontumačným rozsudkom procesná úprava rozlišuje možnosť kontumačného rozsudku pred nariadením pojednávania a kontumačného rozsudku po nariadení pojednávania, ktorý predstavuje sankciu za nedostavenie sa na už nariadené pojednávanie. Ustanovenia § 274 a ustanovenie § 278 CSP je premietnutím aktivity procesných strán na ochrane svojich práv v podobe uskutočnenia takých subjektívnych práv a procesných úkonov v záujme využiť prostriedky, ktoré procesným stranám poskytuje zákon, aby nedochádzalo k porušeniu jej práv (obdobne uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2013, sp.zn. I. ÚS 25/2013). K predpokladom pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného po nariadení pojednávania patrí podmienka, že súd riadne a včas predvolal žalovaného na pojednávanie, pričom predvolanie obsahovalo poučenie, že ak sa žalovaný nedostaví na pojednávanie, súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie; žalovaný sa nedostavil na pojednávanie v určený čas; žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami a návrh žalobcu na rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Z obsahu spisového materiálu vyplývalo, že okresný súd v danom spore nariadil pojednávanie dňa 06.08.2019 na deň 27.08.2019 o 10:30 hod. v budove Okresného súdu Žilina, č. dv. 101, I. poschodie. Zároveň procesné strany poučil, že ak sa procesné strany vo veci riadne a včas predvolané nedostavia na pojednávanie a svoju neprítomnosť neospravedlnia včas a vážnymi okolnosťami, na návrh druhej procesnej strany rozhodne súd o žalobe rozsudkom pre zmeškanie. Z pripojených doručení vyplývalo, že predvolanie bolo doručené žalovanému dňa 14.08.2019 do elektronickej schránky právneho zástupcu žalovaného. Na predmetné pojednávanie sa žalovaný, resp. jeho právny zástupca nedostavil a svoju neprítomnosť neospravedlnil vážnymi dôvodmi. Okresný súd ďalej uviedol, že pri posúdení podmienky existencie vážnych okolností, ktorými žalovaný ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, vychádzal z rozhodovacej praxe súdov a právnej teórie, ktorá za vážne okolnosti považuje okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú procesnej strane účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (náhla choroba, úraz, príp. iné nepredvídateľné okolnosti ako porucha vozidla pri ceste na pojednávanie a pod.). Pracovná vyťaženosť a hospodárnosť konania takúto

intenzitu a závažnosť podľa okresného súdu nedosahovali. Vzhľadom na to, že žalobca prítomný na pojednávaní navrhol okresnému súdu rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, pričom rozhodovanie o uvedenom procesnom návrhu nie je dané na úvahu súdu, ale je jeho povinnosťou („rozhodne súd...“), okresný súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, a to postupom podľa § 274 CSP. Okresný súd poukázal na to, že skutočnosť, že žalovaný bol v doterajšom priebehu konania aktívny, nie je podľa rozhodovacej praxe súdov pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa § 274 CSP rozhodujúca (obdobne uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/312/2018 zo dňa 20.02.2019, sp. zn. 7Co/313/2018 zo dňa 28.02.2019, uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/39/2018 zo dňa 28.03.2019). Vzhľadom na skutočnosť, že rozsudok pre zmeškanie sa nevydáva po vykonávaní dokazovania, ani po právnom posúdení veci, odôvodnenie rozsudku obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie, a preto okresný súd nebol povinný v odôvodnení rozsudku uvádzať hmotnoprávne posúdenie veci, ani citovať ustanovenia hmotného práva. V tejto spojitosti okresný súd poukázal na § 274 CSP, § 275 CSP a § 277 ods. 2,3 CSP.

4. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1, 2 CSP a § 255 ods. 1, 2 CSP. Nakoľko okresný súd žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel, úspešnou stranou v konaní bol žalobca, preto mu priznal voči žalovanému v súlade s § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %), s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

5. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný v podaní právneho zástupcu zo dňa 15.10.2019 (č.l. 118 spisu), doručenom prostredníctvom elektronických prostriedkov s kvalifikovaným elektronickým podpisom (ďalej len „KEP“), z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Žalovaný poukázal na § 274 CSP a vychádzajúc z dôvodovej správy k zakotvenému inštitútu rozsudku pre zmeškanie žalovaného vyplývalo, že tento inštitút slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného. Žalovaný podaním zo dňa 23.08.2019 ospravedlnil neúčast' žalovaného, jeho právneho zástupcu na nariadenom pojednávaní na deň 27.08.2019, a to z dôvodu neodkladných pracovných povinností a pracovnej vyťaženia v tomto termíne, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania (t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania). V ospravedlnení žalovaný uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a zároveň informoval okresný súd, že súhlasí s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Žalovaný sa o posúdení ospravedlnenia zo strany okresného súdu dozvedel až zo samotného rozsudku. Zvýraznil, že ak okresný súd posúdil ospravedlnenie žalovaného ako nedôvodné, mal v zmysle Čl. 4 CSP podľa § 183 ods. 4 CSP bezodkladne upovedomiť žalovaného o tom, že žalovaným uvádzané dôvody ospravedlnenia, vrátane jeho súhlasu s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, nemieni akceptovať. Ak podľa právnej teórie a praxe je vážnosť okolností ospravedlnenia vždy na posúdení a voľnej úvahe súdu, potom bolo nepochybnou kauzálnou povinnosťou súdu bezodkladne informovať dotknutú stranu o súdnom posúdení uvádzaných dôvodov ospravedlnenia. Podľa žalovaného okresný súd vydal rozsudok pre zmeškanie žalovaného, a to bez splnenia podmienok pre jeho vydanie, pretože žalovaný bol v súdnom konaní aktívny, riadne ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní, informoval okresný súd, že súhlasí s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti a navyše nebol zo strany okresného súdu bezodkladne po podaní ospravedlnenia ani informovaný, že by okresný súd posúdil ospravedlnenie žalovaného ako nedôvodné. Vzhľadom k uvedenému žalovaný mal za to, že nebola splnená kumulatívna podmienka na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, uvedená v § 274 písm. b) CSP. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný žiadal, aby Krajský súd v Žiline zrušil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 10Cb/28/2019-86 zo dňa 27. augusta 2019 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. K doručenému odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril v podaní právneho zástupcu zo dňa 11.11.2019 (č.l. 130 spisu), doručenom prostredníctvom elektronických prostriedkov s KEP. V podanom vyjadrení žalobca uviedol, že žalovaný podal odvolanie z dôvodu, že podľa jeho právneho názoru neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie, nakoľko svoju neúčast' ospravedlnil a odôvodnil neodkladnými pracovnými povinnosťami, pracovnou vyťaženosťou a hospodárnosťou konania. Podľa komentára k Civilnému sporovému poriadku, C.H.BECK 2016: „Vážnosť okolností, ktorými žalovaný ospravedlňuje svoju neprítomnosť na pojednávaní, musí posúdiť súd. Sú to okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú žalovanému účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine). Vážnosť okolností je však vždy na voľnej úvahe súdu.“. Ak právny zástupca žalovaného ospravedlnil neúčast' ako svoju, tak aj žalovaného z dôvodu „neodkladných pracovných

povinností a pracovnou vyťaženosťou ako aj hospodárnosťou konania (t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania)“, tak tieto dôvody nebolo možné považovať v súlade so znením CSP za vážne okolnosti. Žalovaný si dokonca nedal ani len tú námahu, aby svoje tvrdenie akýmkoľvek spôsobom podoprel, napríklad inými predvolaniami na pojednávanie konané v ten istý deň a v ten istý čas. Žalovaný tak nepredložil žiaden dôkaz na preukázanie svojich tvrdení. Bol presvedčený, že vážne okolnosti je potrebné skúmať ako z objektívneho, tak aj subjektívneho hľadiska, t.j. či prekážka bola predvídaná, možno odstrániteľná, pričom bolo nepochybné, že právny zástupca žalovaného ako advokát sa musí vedieť vysporiadať so situáciou pracovnej vyťaženosť a vykonávať svoje povolanie tak, aby sa dokázal zúčastňovať na pojednávaniach, resp. aby vedel zabezpečiť zastúpenie svojho klienta na pojednávaní. Právny zástupca žalovaného mal podľa informácií zo stránky Slovenskej advokátskej komory troch koncipientov, preto ani nebolo zrejmé, prečo sa daného pojednávania nemohol zúčastniť niektorý z nich, prípadne prečo právny zástupca neudelil substitučné plnomocenstvo inému advokátovi. Podľa žalobcu tu nebol žiaden legitímny dôvod, prečo by ospravedlnenie žalovaného malo napĺňať znak „vážnych okolností“, nakoľko tu bolo preukázateľne niekoľko spôsobov, ako sa žalovaný v zastúpení mohol zúčastniť predmetného pojednávania. Takéto konanie žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu v skutku navodzovalo dojem, kedy ani len nemá záujem sa zúčastňovať na pojednávaniach, pričom vôbec nedbá na to, aby svoju osobnú prítomnosť nahradil iným, napr. svojím koncipientom. Pokiaľ žalovaný v odvolaní uviedol, že „ak prvoinštančný súd posúdil Ospravedlnenie Žalovaného ako nedôvodné, mal v zmysle čl. 4 CSP per analogiam postupovať inter alia podľa § 183 ods. 4 CSP a bezodkladne upovedomiť Žalovaného, že Žalovaným uvádzané dôvody Ospravedlnenia vrátane jeho súhlasu s prejednaním vecí v jeho neprítomnosti nemieni akceptovať“, tak žalobca zvýraznil, že žalovaný nežiadal a nenavrhol okresnému súdu aby pojednávanie, termín ktorého bol vytyčený na 27.08.2019, bolo odročené na iný termín z dôvodu, že by sa ho žalovaný chcel zúčastniť, ale nemohol, takže sám žalovaný oznámil súdu a prejavil záujem, aby okresný súd prejednal vec a vyhlásil rozsudok v jeho neprítomnosti. Žalovaný svojím nedôvodným ospravedlnením neúčasti dal najavo, že na pojednávaní sa nemá záujem zúčastniť vôbec. Žalovaný ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní nie z vážnych dôvodov a tak okresný súd postupoval v súlade s Civilným sporovým poriadkom. Žalobca ďalej uviedol, že vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného na pojednávaní je možné, ak sú kumulatívne splnené podmienky: 1/ žalobca dané na pojednávaní navrhne; 2/ žalovaný sa nedostavil, aj keď bol riadne a včas predvolaný a poučený a 3/ žalovaný neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami svoju neprítomnosť. Názor žalovaného o tom, že je potrebná aplikácia § 183 ods. 4 CSP aj na prípady ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní, považoval žalobca za ničím nepodložené. Nemôže žalovaná strana prenášať zodpovednosť za stratu sporu na súd, dôvodením, že súd mal žalovaného bezodkladne informovať o tom, že jeho ospravedlnenie posúdil ako nedôvodné. Dodal, že jedným z primárnych a prvotných predpokladov na to, aby okresný súd vydal rozsudok pre zmeškanie žalovaného na pojednávaní, je to, že to žalobca na pojednávaní navrhne a až týmto momentom, keď žalobca dané navrhne, súd začne skúmať splnenie ostatných predpokladov na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Súd na základe návrhov, tvrdení, dôkazov rozhoduje, nesupluje postup či povinnosti strán a neupozorňuje ich na ich nesprávny postup. Podľa žalobcu, aj keď sa žalovaný snaží zastrieť svoju pasivitu v podobe neúčasti na pojednávaní za sledovanie hospodárnosti konania, bolo zrejmé, že takýmto konaním zapríčiňuje presný opak, kedy sa z bezvýznamného dôvodu ospravedlní a zároveň súhlasí, aby súd konal (súd vlastne aj koná a vec rozhodne v súlade s CSP) a následne podáva odvolanie. S tvrdením žalovaného, že „nebol nečinný...“ žalobca nesúhlasil a poukázal na žalovaným podaný odpor a vyjadrenie. Predmetom konania na okresnom súde bol nárok právneho predchodcu žalobcu ako poisteného na poistné plnenie, patriace mu z havarijného poistenia, pričom žalovaný neuhradil poistné plnenie v plnej výške, z doteraz riadne nepreukázaných dôvodov. Žalovaný ani v odpore, ani vo vyjadrení neuviedol nič, čo by malo preukázať dôvodnosť neuhradenia poistného plnenia v plnej výške. Aj keď síce žalovaný tvrdil, že nárok žalobcu popiera, dané ničím nepodložil. Unášanie dôkazného bremena nespočíva len v povinnosti niečo tvrdiť, ale tvrdené aj podložiť relevantnými dôkazmi, čo však žalovaný v priebehu konania nenaplnil, ani čo do merita veci, ani čo do jeho nedôvodného ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní. Súčasne podľa žalobcu, procesná obrana žalovaného, spočívajúca v tom, že bol v konaní aktívny, nebola relevantná pre posúdenie správnosti vydania kontumačného rozsudku z dôvodu neúčasti žalovaného na pojednávaní. Žalobca zároveň poukázal aj na rozhodnutia krajských súdov (ktoré vybrané časti aj následne citoval): a) uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 13Cob/99/2019, b) uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 13Cob/113/2019, c) uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3Co/39/2018, ktoré ako vecne správne potvrdili vydaný rozsudok pre zmeškanie žalovaného, ktorý konajúci súd vydal v uvedených prípadoch z dôvodu, že žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil vágnym a nepreukázaným konštatovaním. Súčasne dal do pozornosti aj Nález Ústavného súdu Slovenskej

republiky sp.zn. III. ÚS 289/2017, ktorý vybranú časť taktiež citoval. Podľa žalobcu v konaní boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalobca navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 CSP odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 10Cb/28/2019-86 zo dňa 27. augusta 2019 ako vecne správny potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 28.11.2019 (č.l. 162 spisu) bolo vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného doručené žalovanému (do rúk jeho právneho zástupcu - § 110 ods. 1 veta prvá CSP) v zmysle elektronickej doručky na č.l. 163 spisu, pričom žalovaný do momentu konania a rozhodovania krajským súdom nevyužil možnosť a nevyjadril sa v lehote 10 dní.

8. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v medziach podľa § 379 CSP v spojení s § 380 ods. 1 CSP postupom bez nariadenia pojednávania s odkazom na § 385 ods. 1 CSP a contrario, odvolanie žalovaného odmietol podľa § 386 písm. c) CSP, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné v spojení s § 356 písm. b) CSP, ak boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP.

9. Podľa § 355 ods. 1 CSP, proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyučuje.

10. Podľa § 356 písm. b) CSP, odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

11. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

12. Krajský súd primárne v procesnej rovine uvádza, že aby došlo k vecnému prejednaniu odvolania odvolacím súdom, musí odvolanie spĺňať všetky zákonom predpísané podmienky prípustnosti tohto riadneho opravného prostriedku. Jednou z objektívnych zákonných podmienok prípustnosti odvolania je, aby smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné. Krajský súd z obsahu spisového materiálu a z odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu č.k. 10Cb/28/2019-86 zo dňa 27. augusta 2019 konštatuje, že sa jedná o kontumačný rozsudok podľa § 274 CSP. Z poučenia, ktoré je súčasťou odvolaním napadnutého rozsudku, plynie, že proti tomuto rozsudku pre zmeškanie nie je prípustné odvolanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie (§ 356 písm. b) CSP). Práve odvolaním žalovaného, obsiahnutým v podaní právneho zástupcu zo dňa 15.10.2019 (č.l. 118 spisu) proti predmetnému kontumačnému rozsudku, bolo namietané, že okresný súd nemal kumulatívne splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného.

13. Vzhľadom k tomuto základnému odvolaciemu dôvodu žalovaného krajský súd odkazuje na nasledujúcu relevantnú právnu úpravu, ktorú považuje za potrebné citovať.

14. Podľa § 274 CSP, na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

15. Krajský súd uvádza, že z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 274 CSP vyplývajú kumulatívne podmienky, za splnenia ktorých je možné rozhodnúť o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, a to, ak je uskutočnený návrh žalobcu na takéto rozhodnutie, žalovaný sa nedostavil na pojednávanie, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a bol poučený o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie ako následku nedostavenia sa a súčasne žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Za aplikácie vyššie citovanej právnej úpravy a za vychádzania zo zisteného stavu veci podľa obsahu spisového materiálu, dospel odvolací súd k záveru, že v danom prípade došlo k splneniu všetkých podmienok pre rozhodnutie okresným súdom v sporovej právnej veci napadnutým rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 274 CSP.

16. Krajský súd podľa obsahu Zápisnice o pojednávaní zo dňa 27.08.2019 (č.l. 82 spisu) mal preukázať, že okresný súd konštatoval neprítomnosť riadne a včas predvolaného žalovaného, oboznámil obsah žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania zo dňa 23.08.2019. Následne žalobca navrhol vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP. Po tomto návrhu žalobcu bol okresným súdom verejne vyhlásený rozsudok v mene Slovenskej republiky. Zákonná podmienka návrhu žalobcu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného súdu bola preto splnená.

17. Krajský súd ďalej konštatuje, že bola splnená aj ďalšia podmienka pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, a to, keď sa žalovaný nedostavil na pojednávanie nariadené na deň 27.08.2019, hoci bol riadne a včas predvolaný, keď žalovaný mal podľa elektronickej doručky na č.l. 75 spisu doručené predvolanie na termín 27.08.2019 dňa 14.08.2019 aj s poukazom na § 30 ods. 5 zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), a súčasne v predvolaní bol poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, ktoré poučenie sa nachádza v predvolaní na č.l. 73 spisu.

18. Žalovaný v podanom odvolaní (č.l. 118 spisu) namietal, že inštitút rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, pričom žalovaný nebol pasívny, resp. nečinný (podaný odpor). S týmto právnym názorom sa krajský súd nestotožňuje. Vyplýva to z toho, že rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného v zmysle § 274 CSP je zákonodarcom koncipované ako následok nedostavenia sa na termín pojednávania, ktorý bol riadne a včas doručený za súčasného poučenia žalovaného v predvolaní o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Podľa krajského súdu v zmysle § 274 CSP je preto možné hovoriť pri vydaní rozsudku pre zmeškanie žalovaného ako o sankcii za nedostavenie sa žalovaného na termín pojednávania. Zákonnú podmienku nedostavenia sa na nariadený termín pojednávania, vyplývajúcu z § 274 CSP o rozhodnutí rozsudkom pre zmeškanie nemožno spájať so žalovaným tvrdenou obranou, že nebol v konaní pasívny, resp. nečinný. V prípade pasivity žalovaného rozhoduje súd rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 273 CSP, t.j. jednou zo zákonných podmienok vyplývajúcich z tohto ustanovenia je, že sa žalovaný nevyjadrí k žalobe a neuvedie svoju obranu, nepripojí listiny, na ktoré sa odvoláva a neoznačí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktorú povinnosť bez vážneho dôvodu nesplní. Nemožno preto akceptovať odvolací dôvod žalovaného v tom, že v konaní bol činný, nebol pasívny, podal odpor, keďže žalovaným takto vyjadrená aktivita sa viaže k § 273 CSP a nie k § 274 CSP, ktoré upravuje podmienky na rozhodnutie súdu rozsudkom pre zmeškanie z dôvodu nedostavenia sa na nariadený termín pojednávania. Krajský súd k odvolaciemu dôvodu žalovaného o tvrdení, že nebol pasívny, poukazuje na rozdielnosť § 273, § 274 CSP, upravujúcich vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Ustanovenie § 273 CSP je vnímané ako sankcia za absenciu povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti zo strany žalovaného pre štádium konania pred pojednávaním, t.j. rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie žalovaného aj bez nariadenia pojednávania a § 274 CSP je vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, ako sankcia za nedostavenie sa na nariadené pojednávanie, keď týmto spôsobom súd rozhoduje po nariadení pojednávania. Práve § 274 CSP mal viesť k tomu, aby zo strany žalovaného vo všeobecnosti sa nerobili obštrukcie pri prejednaní žalobného nároku, resp. sa eliminovali prípadné obštrukcie. Krajský súd dodáva, že z § 274 CSP nevyplýva podmienka nespornosti uplatneného nároku, preto ak žalovaný v rámci podaného odporu vzniesol námietky voči žalobcovmu nároku, tak bolo na ňom, aby svoje procesné práva a povinnosti realizoval aj účasťou na pojednávaní.

19. Krajský súd v zhode so záverom okresného súdu, obsiahnutým v odôvodnení napadnutého rozsudku pre zmeškanie žalovaného uvádza, že žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Je potrebné prisvedčiť záverom okresného súdu v tom, že žalovaným, resp. jeho právnym zástupcom tvrdené neodkladné pracovné povinnosti a pracovná vyťaženosť, dôvod hospodárnosti konania, t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania, nie sú vážnymi okolnosťami neúčasti právneho zástupcu žalovaného na nariadenom termíne pojednávania okresným súdom. Navyiac, žalovaným tvrdené neodkladné pracovné povinnosti a pracovná vyťaženosť zostali len v rovine tvrdení právneho zástupcu žalovaného. Hoci zákon taxatívne nevymenováva, čo je možné považovať za ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní, resp. čo je možné považovať za vážnu okolnosť neúčasti na nariadenom pojednávaní, je už rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov ustálené, že sa má jednať o okolnosť objektívnej povahy, ktorá je náhla, neočakávaná, nepredvídaná, brániaca v možnosti účasti na nariadenom pojednávaní. Za ospravedlniteľný dôvod, resp. za vážnu okolnosť neprítomnosti na pojednávaní možno považovať len závažné prekážky, ktoré

sú preukázané a ktoré bránia žalovanému sa dostaviť na nariadené pojednávanie. Existenciu takejto vážnej okolnosti je pritom povinný tvrdiť a preukázať žalovaný, resp. jeho právny zástupca. Krajský súd konštatuje, že právny zástupca žalovaného takýto vážny ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní netvrdil a ani nepreukázal, keďže neodkladné pracovné povinnosti, pracovná vyťaženosť a hospodárnosť konania nemajú charakter vážnych okolností neúčasti na nariadenom pojednávaní.

20. Krajský súd ďalej uvádza, že pokiaľ aj nie je zákonnou úpravou vymedzené, čo sa považuje za ospravedlniteľný dôvod a nie sú dané ani kritériá pre takýto ospravedlniteľný dôvod, tento by mal byť vyvodzovaný zo skutočností, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcej súdnej konaní a nariadenému pojednávaní so zreteľom na všetky okolnosti vážna, svojou povahou znemožňujúca sa sporovej strane zúčastniť nariadeného pojednávaní, t.j. svojou povahou znemožňujúca každej sporovej strane za rovnakých okolností sa zúčastniť pojednávaní, je súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvratiteľná (neumožňujúca sporovej strane prijať opatrenia prekonávajúce príčinu nemožnosti zúčastniť sa pojednávaní) a náhla, vzhľadom k časovej súvislosti nedovoľujúca sporovej strane, v danom prípade žalovanému, resp. právnej zástupcovi žalovaného uskutočniť kroky vedúce k tomu, aby sa zúčastnil pojednávaní (Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 181/2008). Takýto ospravedlniteľný dôvod žalovaný nepreukázal. Krajský súd dodáva, že ospravedlniteľný dôvod je taký dôležitý dôvod, pre ktorý sporová strana zmeškala pojednávanie vo veci, ktorý ako prekážka sa vyznačuje závažnosťou, rozsahom alebo z iných dôvodov aspektom ospravedlniteľnosti.

21. Nebol namieste ani odvolací dôvod žalovaného v tom, že okresný súd mal postupovať v zmysle Čl. 4 CSP v spojení s § 183 ods. 4 CSP a bezodkladne upovedomiť žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu o tom, že uvádzané dôvody ospravedlnenia, vrátane jeho súhlasu s prejednávaním veci v jeho neprítomnosti nemieni akceptovať. Je nepochybné, že z Čl. 4 CSP vyplýva analógia legis a analógia iuris, avšak zo znenia § 183 ods. 4 CSP jasne vyplýva, že je viazané na návrh o odročenie pojednávaní. Len v prípade, ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávaní nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Žalovaný, resp. jeho právny zástupca neuskutočnili návrh na odročenie pojednávaní, z ktorého dôvodu nie je možné postupovať podľa § 183 ods. 4 CSP. Okresný súd nemal povinnosť bezodkladne upovedomiť žalovaného (jeho právneho zástupcu), že dôvody ospravedlnenia nemieni akceptovať. Právny zástupca žalovaného v podaní zo dňa 23.08.2019 (č.l. 77 spisu) k termínu pojednávaní nariadenému na deň 27.08.2019 o 10:30 hod. uviedol, že ospravedlňuje svoju neúčasť na tomto pojednávaní, nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a zároveň vyjadril súhlas s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti, t.j. žalovaný neuskutočnil návrh na odročenie pojednávaní, s ktorým návrhom je len spojený postup súdu v zmysle ust. § 183 ods. 4 CSP.

22. Na základe vyššie uvedených zhodnotení v rámci danom rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného, dospel krajský súd k záveru, že pre vydanie rozsudku pre zmeškanie v prejednávaní veci boli splnené všetky zákonom vyžadované procesné podmienky, a preto odvolanie žalovaného proti takémuto rozsudku nie je podľa § 356 písm. b) CSP prípustným opravným prostriedkom. Krajský súd preto v zmysle tohto zákonného ustanovenia v spojení s § 386 písm. c) CSP rozhodol o odmietnutí odvolania žalovaného, nakoľko toto odvolanie smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné

23. K správnosti svojho rozhodnutia krajský súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/189/2017 zo dňa 27. februára 2018, osobitne na uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/87/2018 zo dňa 22. novembra 2018. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Obdo/87/2018 poukazuje na ust. § 274 CSP, ako aj na právne závery odvolacieho súdu, podľa ktorých „...Skutočnosť, že žalovaný bol v doterajšom priebehu konaní aktívny, nie je pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa ust. § 274 CSP rozhodujúca. Ako už odvolací súd uviedol, okrem splnenia podmienok v ust. § 274 CSP súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie žalovaného len v prípade, že sú splnené procesné podmienky konaní, ďalej by nerozhodoval rozsudkom pre zmeškanie v prípade, že tvrdenia v podaniach žalobcu by neumožňovali takýto rozsudok vyhlásiť. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď na pojednávaní na návrh žalobcu rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, nakoľko na vydanie rozsudku pre zmeškanie boli splnené všetky podmienky zakotvené v ust. § 274 CSP“. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí sp. zn. 5Obdo 87/2018

skonštatoval, že po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zhodnotil procesný postup súdu prvej inštancie, ako aj aplikáciu predpisov procesného práva, zaujal stanovisko k odvolacím námietkam, vysvetlil, prečo ich považuje za neopodstatnené, a preto sa Najvyšší súd SR nemohol stotožniť s dovolacou námietkou žalovaného, že by odvolací súd neposúdil podmienky na vydanie kontumačného rozsudku podľa § 274 CSP normované jeho hypotézou, v dôsledku čoho mu malo byť nesprávnym procesným postupom znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

24. V neposlednom rade ako i z dôvodu zachovania právnej istoty strán konania a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline pod sp.zn. 13Cob/229/2019 a sp.zn. 13Cob57/2020, ktorý rozhodoval ako súd odvolací o totožnej skutkovej situácii a dospel k zhodným záverom ako súd odvolací v prejednávanej veci.

25. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 per analogiam, § 262 ods. 1 CSP. Odmietnutie odvolania vyvolal žalovaný, keď jeho odvolanie bolo vyhodnotené ako neprípustné, preto z procesného hľadiska je zavinenie za skončenie odvolacieho konania na jeho strane a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania vzniknuté na strane žalobcu. Z tohto dôvodu odvolací súd tak ako je uvedené vo výroku II. tohto rozhodnutia priznal žalobcovi plnú náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania, rozhodne okresný súd (§ 262 ods. 2 CSP).

26. Rozhodnutie bolo odvolacím súdom prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.